

R M K I.

1713

Szathmár Némethi Sámuel

Bethlen Clára

1706

R. M. K. I.

1413

^{7. p. 10.}

(telios)

A' valóságos Ur A'Ézonyi Rendet ékesítő
DRÁGA AJÁNDÉKOKNAK

R. M. K.

RITKA PELDÁJU CZIMERE, ~~1971~~

Nagy emlekezetű

Néhai Méltóságos Gróf

BETHLEN CLÁRA

A SZ SZ O NY;

Nagy Méltóságú Gróf

Losonczy B Á N F I G Y Ö R G Y

Urnak,

Neme Erdély Országának Méltóságos Guber-
nátorának, Kolos és Doboka Vármegyéknek Fő
Ispánnának, Kolosvár Városának Fő
Kapitánnának, &c. &c.

Tökéletes szeretetű 's nagy hűségű

Házas Társa.

KIT, mind a Természet, mind az Isteni nagy
Kegyelem, olyan kiváltképen való Ajándé-
kokkal ékesített, hogy azoknak birásával, az Asz-
szonyi közönséges Rendet felyül műlván, az Ur-
Asszonyinak nem tsak nevet viselné, hanem való-
ságos Czimerét érdemlené, és mind Kettőnek csu-
dara méltó lenne Körülötte való munkája, 's daj-
kalkodása: mert a Természetnek a mi java va-
gyon, és a Kegyelemnek a mi ajándéka, azokat
olly mértékben vőtte, hogy a mellyeket sokakban meg-
osztva is nehezen találhatni, ő benne Egyedül
volna azoknak tsudalatos egybe foglalása; és maga
tehetségét a Természet, a Kegyelem-is erejét az
Eő el-készítésében 's ékesítésében úgy ki-adná, hogy egy
személyben többet alig lehetne, és Eő benne lenne
Azok erejének 's tehetségének meg-határozása, és
mintegy utolsó próbája. Mellynek bizonyági, az
Eő régi Meltósággal fenlő Uri Nemből való szüle-
tése: Szemellyének ékes volta, egész Test állásának
delisége, és épen a Meltóságra született termete: gyer-
meki gyengeségétől fogva indulatinak a jóra nagy
készsege, erkölcsének tisztasága és egyenessége, idejét
felyül műlő nagy elmeje: minden tisztesseges rendek-
kel magát kedveltető 's egyszersmind betsültető okos
maga-

maga-viselése: mind külső szépségével, mind Szü-
zekhez illő erköltseivel érdemlett Uri nagy Meltosá-
gos Házban szűzessége virágában lőtt plántalta-
tása; 's Meltóságos Férjével való egyesülése, A-
hoz mutatott ritka példájú hűsége, engedelmesége:
tiszt házasságnak számos gyümöltseivel, mint ter-
mekeny Olaj-fának ki-terjedése, 's azok seregével Uri
Házának meg-építtetése: nagy eriekkal 's sok jószá-
gokkal való bővölködése: azokra és egész Házára
való szorgalmas vigyázása, 's mindenre el-érkező
serénysége. Ezek felett, (mellyek a Kegyelemnek
nemesebb munkái:) Lelkének a kegyességben gyakor-
lott készsege, az igaz Vallásban alhatatos erőssége,
az Isten beszédeben való gyönyörűsége, a könyörgések-
ben forró áhítatossága, 's böjölésekkel bizonyított
töredelmessége: mind Uri Atyáfiához, mind az Is-
ten Házához buzgó szeretete: 's az ő Felsege méltat-
lan Szolgaihoz 's Tanítványihoz mutatott betsület-
tetele és sokszori alamisnálkodása 's jótéteménye: a
szegényekhez, és akár melly szorult állapotban levők-
höz való könyörületessege: és azoknak nem tsak szük-
ségeken szánakozó szíve; hanem fogyatkozásokat
orvosolni kívánó kész igyekezete, 's abból származott
sokszori kegyes tselekedete: Meltóságát alázatossággal

gal mérséklenni tudó szelidsége, és maga sorsa alatt va-
lókhoz-is böltsen alkalmaztatott le-ereszkedése, 's
nagy embersége: és több Drága Ajándékok, mellyek-
kel ékesítterven, életét a mint kívánságossá, úgy a kö-
vetésre méltó Példává tette: mind addig, míg az
Isteni Felség, Benne mind a Természet, mind a
Kegyelem által gyakorlott munkáját tökéletességre
vitte, 's boldog véggel meg-koronázta, tsendes halál
által magához vévén, életének még rend szerint to-
vább zöldelhető nyersségében, e nagy emlékezetű
Uri Afzsonyt; Néki örökös nyugodalmára 's böl-
dőségára; Méltóságos Férjének pedig, kedves gyer-
mekinek, Attyafiainak, Vejeinek, nagy keserűségekre,
és minden kegyes lelkeknek méltó szánakozásokra.
KINEK Familiáját, neveltetését, házassági éle-
tét, Virtussit, halálát és annak környül álló dol-
gait, e következő siralmas versekben foglalta: és
ha nem a nagy érdemü Méltóságos Afzsonynak
illendő tekintete; de igaz indulatjának készsége,
's tehetsége szerint örök emlékezetben hagyta,

SZATHMÁR NÉMETHI SAMUEL,
A' Kolosvári Reform. Collegiumban edgyik Prof.

Az

AZ Embernek mentül nagyobb ditsősége
Vagyon, 's fellyebb emeltt tökéletessége,
Mellyre egyéb testi dolgok tsekélysége
Nem érkezik, 's nem jut azok rövidsége;
Annál ditsőségesb munkája Istennek,
Mellyel igazgattya dolgait Embernek,
Mint világon nemesb 's főbb teremtésének,
'S magát Istent ki-ábrázoló képének:
Kinek minden dolgát fajtát kezén tarttva,
'S alkalmazatóságát annak úgy folytattva,
Hogy a' mit végezett Isten akarattya
Attól függön kinek kinek állapottya.
Mellyben változtatást az ember nem tehet,
Erő 's okosság itt semmire nem mehet,
Más karban állani senkinek nem lehet,
Magának semmit-is magától nem vehet;
Mert minden embernek dolgát úgy ki-mérte
Isten, 's tanátsában mintegy el-metfetzte,
Hogy a' fzerint folyon mindennek élete
Mint Isteni végzés böltsen el-rendelte.
Ettől függ több dolgok között, az Embernek
Születése, 's első kezdete éltének,
Hol nagy különbsége az emberi nemnek
Látzik, 's az Isteni végzett rendelésnek:
Mert Isten egy vérből akarván formálni
Az emberi nemzetséget 's terjesztetni,
Annak Nemét tetfzett böltsen meg-óztani,
Férjfi és Afzsonyi rendben állítani.
Honnét minden ember e' vagy ama' rendben
Születtetik, Férjfi vagy Afzsonyi nemben:
Mellyet Isten úgy tart a' maga kezében,
Hogy ember változást ne tehesen ebben:
Melly különbség fzerint, különböző jókkal
Ruházza-fel Isten, 's olly indulatokkal
Mind két Nemet, birjon mindenik azokkal
Mint hozzájuk illik, 's meg-egyez sorfokkal.

A 1

Az hon-

Az honnét vannak a' Férjfiúi rendnek
 Ollyan indulati, és a' természetnek
 Vagyódási, mellyek ő hozzá illenek,
 Az Azzonyi Nemhez pedig illetlenek;
 De annak-is ollyan ajándéki vannak,
 Kik ékecségére 's dízire szolgálnak;
 Ellenben Férjfiban hogy ha találtnak,
 Éktelen dolognak tart minden 's mocsoknak;
 Mindazáltal Isten ezt a' külömbféget
 Nem úgy tötte, 's oztotta a' természetet,
 Hogy mind a' két Nemmel köz ékecségeket
 Ne hagyott, egyaránt kik illeszék őket.
 Mellyekben kik nagyobb mértékkel részt véznek,
 Élteken azokkal ha kik tündöklének,
 Méltóbb dicséretet azok érdemlenek,
 Isten előtt nagyobb kedveséget nyernek.
 Ugyan-is jóllehet egyaránt mindének,
 Kik azon egy vérből világra születnek,
 Formálási Isten hatalmas kezének,
 Rendekhez illendő jókat attól véznek.
 De az Istennek e' titkos 's fokott úttya,
 Hogy azon emberi rendet meg-választtya,
 Azt egy állapotban, 's karban nem állattya,
 'S javait annak nem egy mértékkel oszttya:
 Hanem némelleyeket több jókra méltóztat,
 Nagyobb szeretetet némelleyekhez mutat,
 Kikben jóvóltáról több jeleket láttat,
 Nagyobb tökéletességre vízen 's juttat.
 Innen foly 's származik az a' nagy külömbség,
 Mellyet magában lát emberi nemzetség,
 Egygyet feljebb emel a' mennyei Felség,
 Mint mást, kit le-nyomott földig a' csekélység:
 Egynek boldogsággal fénlík állapottya,
 Minden dolgának van kívánt foganattya,
 Uri Rendbe tézi, 's arra méltóztattya
 Isten, Szükség miatt ne légyen bánattya:

Kincscsel gazdagsággal bőségesen áldgya,
 A' mit five kíván gazdagon meg-adgya;
 Mint Nap csillagoknak fényét meg-haladgya,
 Alacson 's köz rendet alatta úgy hadgya:
 Mást ellenbe szorít csekély állapotra,
 Melly miatt hijában vágy a' méltóságra,
 Szegénységgel terhel, juttat gyakran arra
 Elég ha szert tehet egy paraszt kunyhóra.
 Több jókat-is látunk így a' természetben,
 Kiket nem egyaránt birunk ez életben,
 Bővebben némelleyek, 's némelleyek szűkebben,
 Mint Istennek tetfzett rendet szabni ebben.
 De ez a' külömbség csak külső jókban áll,
 Kik a' testet nézik, 's kiknek-is az halál
 Véget vét; azért a' nagyobb kedvet talál
 Istennél, kire több 's nagyobb áldása száll.
 Melly nem csak a' testet nézi, 's azt szépíti,
 Embert nem csak külső képen nemesíti;
 Hanem a' lélekre bé-hat, 's ékesíti
 Azt, és valóságos jókra el-készíti.
 Abban látzik inkább az Isten szerelme,
 Ha kinek lelkében tündöklík kegyelme,
 Ha kiben érkezett Istennek félelme,
 Annak vagyon nagyobb becsi és érdeme.
 Ugy vagyon a' testi jók-is becsülendők
 Kiknek Isten adgya, és meg-nem vetendők;
 De meg-becsültetvén annyit nem érnek ök,
 Mint lelki 's belső jók, mellyek nem veszendők.
 Akár mellyik Rendben légy azért tétetve,
 Férjfi vagy Azzonyi Nemben teremtetve;
 Ha vannak ollyan jók lelkedben érkezve,
 Jele, nagyobb kegyelemre vagy fel-véve.
 Természet javával melly nem ellenkezik,
 Hogy ki Istent féli, benne hiszen 's bizik,
 Kegyeség kincsére a' ki vágyakozik,
 Külső jókkal-is az gyakorta meg-húzik:

Söt ez az Istennek fokakon áldása,
Lelki 's testi jókkal hogy egyaránt lássa,
Termézet 's kegyelem egymást csókolgassa,
Mindenik erejét emberben láttassa.

Példáját kérde ez isteni áldásnak?

Lélekre és testre ki-áradott jóknak,
Termézet 's kegyelem egyező voltoknak,
'S mindeniktől vött drága ajándékoknak?

Nagy emlekezetű GRÓF BETHLEN CLÁRÁnak,
Nagyra méltóztatott nagy Uri AÉZonynak,
Az AÉZonyi Rend dízinek, 's világának,
Élete folyása bizonyosága annak;

Kit mind a' természet olyan jókkal áldott,
Mind Isten kegyelme úgy meg-gazdagított,
Az AÉZonyi renden annyira juttatott,
Hogy annak példája kevés találatott.

Kinek ékecségit nehéz lámban venni,
A' mint érdemlenék úgy ki-ábrázolni,
Mivel többek mintsem együvé foglalni
Leheffen, vagy csekély irással rajzolni;

Mindazáltal hogy meg-ésmérhesse minden,
Egy gyenge edényben mennyi jó lött légyen,
Termézet javával kit meg-áld, mit tégyen,
Az Isten kegyelme abban mire mégyen.

E' nagy Uri AÉZony, mind születésében,
Mind az után folyó egész életében,
Minémű jókat vött, 's mennyi nagy mértékben,
Igy értse 's csudálja ez irás rendiben.

A' Termézet abban leg-előbb szerette,
Midőn mások felett Néki azt engedte,
Régi Uri vérből lenne eredete,
'S Méltóság dízivel kezdetnék élete.

Születtetvén Bethlen nagy Familiából,
Sok ház ektendők előtt ki-terjedt ágból,
'S Fejedelmi dicsőséggel fénlő házból,
Méltóságos Bethlen Gergely ágyékából.

Királyi Felsőnek Ki belső Tanácsa,
Erdély Országának volt Generálissa,
Küküllő Vármegye egyik Fő Ispánnya,
Fogaras 's Udvarhely-Szék Fő Kapitánnya:

Kinek Bethlen Ferencz Ur volt édes Attya;
Kemény Kata Uri AÉZony édes Annnya,
Kemény János Fejedelem testvér Húga,
Az Ur AÉZonyoknak Tüköre 's Példája.

Az Atyai ágon illy Szülék Leánya
Lévén BETLEN CLÁRA; Szülő édes Annnya
Volt a' Torozskai Ur AÉZony Mária,
Bethlen Gergely Uri életének párja:

Kik egymással élven igaz szeretben,
Isten ő hozzájuk mutatott kedvében
Ez Uri Csemetét ada kebeleken,
Ezer hat ház hatvan heted ektendőben.

Mellyben annál nagyobb volt Isten jó kedve,
Mentől több 's világosb jelekből eleve
Ki-tetített, hogy a' köz Rend feliben téve
Lenne, drága Virtusokkal ékesítve:

Kikre kézfittetett még Annnya méhében,
'S meg-látfzott gyermeki lágy gyengeségében,
Hogy a' mi jó lehet az AÉZonyi rendben,
A' természet azt bé-foglalta ez Egyben.

Mert nem csak testének ritka szépségével
Született, és annak egész épiségével;
Hanem a' léleknek olly ékecséggel,
'S az indulatoknak ollyan kézfiségével;

Hogy a' mi a' gyenge Szüzeket építi,
'S test csinoságánál inkább ékesíti,
Arra hajolnának kívált indúlati,
'S azokban látzanék Uri eredeti:

Bizonyosságok erre, mind Nemes elméje,
'S a' maga idejét fellyül múló eze,
Mind tiszta Szüzekhez illendő erkölcsse,
Szelidsége, és nagy szemérmetsége.

Kikben idejével együtt nevedvén,
 'S magát minden jókban foglalva kelletvén,
 Szüzessége tiszta virágában lévén,
 A' mint érdemlette, nagy jutalmat-is vön:
 Mert *BÁNFI GYÖRGY* Urnak fíve buslakodván
 Özvegysége miatt, és azon hánykódván,
 Hol lelje-fel Párját, jó híret meg-hallván
 Vévé Házastársul, *Rajta* meg-nyugodván.
 Kivel fent Szeretet által egyesüle,
Ezer hat száz nyolczvan három esztendőbe,
Szép Püpköft havának mikor lett telése,
Fogaras Várában lön öfve-kelése.)
 A' természet régen mire készítette,
 Isten-is kegyelmét benne mire vitte,
 Melly válaftott drága edényévé tötte,
 Azt inkább ki-adta házassági élte.
 Mellyben mind lépsége nagyobb kedvességgel
 Látzott, mind elméje nagyobb nemességgel,
 Mind kegyes erkölce nagyobb fényességgel,
 'S minden dolga nagyobb tökéletességgel.
 Minthogy e' törvénye akármelly dolgoknak,
 Idövel érnek-meg; úgy a' *Virtusoknak*,
 Kik-is akkor adgyák jelét mivóltoknak,
 Mikor alkalmas ideje van annak:
 Ez *Uri Akföny*-is, mikor lött ideje,
 'S ki-mutatására rágaftabb mezeje,
 Mennyi *Virtusoknak* lött benne fengéje!
 Akkor látzott inkább, hogy meg-ért ideje.
 Akkor látzott nagyobb fénnel kegyessége,
 Mellyre föktattatott gyenge gyermeklége,
 Akkor Vallásában való erőssége,
 Isten félelmében tökéletessége.
 Tudván minden jóknak kútfeje 's kezdete
 A' tiszta kegyesség 's Istennek félelme,
 E' vólt leg-föbbs gondgya, 's nagy igyekezete,
 Kegyeség fényével tündökljék élete:

Mellyel tündöklött-is mások felett nagyon,
 A' mint bizonyosága több 'seröfőbb vagyon,
 Mint sem azt valamelly gonof nyelv tagadgyon,
 'S e' kegyes Léleknek fértésére vádgyon:
 Bizonyság lelkének jóra nagy kézfége,
 Kegyelem tüzével forró meleglége,
 Isten befédében nagy gyönyörűlége,
 Igaz Vallásához mutatott hűlége.
 Ugyan-is az Isten benne azt mivelte,
 Hogy az igazságot tisztán meg-esmérte;
 Idvesség titkait mélyebben értette,
 Mint sem közönséges elme el-érhette.
 Még kicsínységében foglaltatott abban,
 (Mellyet dicsérhetünk méltán jó Attyában)
 Hogy gyakoroltatnék idvesség útában,
 'S meg-eröfödnék az igaz tudományban.
 A' fzerint a' mint jó élete tanúlta,
 Idvességnek úttját ferénységgel nyomta;
 Az Hitnek titkait hogy értse vizsgálta,
 'S Isten befédéből tanulni kívánta;
 A' mellynek ferény vólt mind olvasásában,
 Mind értelemmel való hallgatásában;
 A' mit hallott annak meg is tartásában,
 'S életének ahoz lött formálásában.
 Az idvesség dolgát tudni úgy fzerette,
 Fundamentomason noha azt értette,
 Egy jó Tanítását ha kinek vehette
 Azt nagyra becsülte, 's gyakran emlegette.
 Mivel jól értette a' Vallásnak dolgát,
 'S csuda mi jól tudta annak minden ágát,
 Bűneit esmérvén 's meg-tagadván magát,
 Éhezte egyedül Christus igazságát:
 Kinek-is Hitiben 's igaz Vallásában
 Olly igen erőf vólt 's állhatatos abban,
 Hogy forgott légyen bár fok nehéz dolgokban,
 Ugy állott mint erős kö-fál az habokban.

Igaz Hitit mellyet vallott, nem engedte
 Hogy meg-hólt legyen az, 's ne legyen élete;
 Hanem minden tehetséggel azt mivelte,
 Látzanék-meg élő 's gyümölcsöző hite.
 Mellynek gyümölcseit mint termő *Élő-fa*,
 Kit Isten kertyében maga bé-plántála,
 Nagy Éaporasággal meg-termette 's hozta,
 'S mit teheffen az Hit azt bizonyította.
 Az hit mivel belől rejtetett a' Éivben,
 Nem elég az ember mit tart e' rejtekben,
 Meg-kell azt mutatni bizonyos jelekben,
 Hol van a' meg halva, 's hol elevenségben:
 Mint az hol a' tűz ég, van melege annak
 'S mekkére ki-ható ereje lángjának;
 Vagy az hol járása van a' fényes Napnak,
 Mekké ki-hat 's terjed fénye sugárinak;
 Így az Hit ereje nem csak ő magában
 Határozottatott-meg ez *Uri Affonyban*,
 Láttatta azt gyakor kegyes munkáiban,
 'S csudáltatta Isten kegyelmét azokban.
 Csudára méltó volt áhíratósága,
 Lelke javát néző Éorgalmatósága,
 A könyörgésekben való buzgósága,
 Kiknek égig hatott illatozó Éaga:
 Ugyan-is ajaka tulkait gyakorta
 Egy igaz Oltáron Istennek áldozta,
 Térden állva lelkét sokszor ki-ontotta,
 (: Mellynek példáját még jó Attyában látta:
 Ki melly buzgóságos volt a' könyörgésben,
 Melly faradhatatlan esedezésiben,
 'S mint óltotta azt bé kedves gyermekiben,
 Ha ki azt nem tudgya jövevény ezekben :)
 Mivel az igaz böjt könyörgés segéde,
 Minthogy a' meg-hízott túnya test negéde
 Sok jót meg-fojt melly a' lélekben élede,
 Itt-is ez *Uri Affony* testnek nem engede.

Mert böjtölésekkel testét eméztette,
 Különös házában magát rekeztette,
 Sem étel sem ital Éáját nem illette,
 Míg rendes napokon böjtöt nem végezte.
 De mivel az Hitnek drága Éép gyümölcse
 A' Éent 's tökéletes Éeretetnek kincse,
 Hogy ebben-is ez *Uri Affonyt* meg-ne fértse
 Bal ítélet, munkás Éeretetít értse;
 Szerette Istenét, 's Éerette azokat,
 Kikről Isten hagyott parancsolatokat,
 Nem csak véle azon egy rendben valókat,
 Véle egy test 's vérből Éültt Atyafiakat.
 Kiket mint becsüllött 's mennyire Éeretett,
 Nagy Méltóságban volt noha helyheztetett,
 Meg-vallyák, a' kiket nagy becsületben tett,
 'S ha úgy kívántatott fokban meg-segített.
 Meg-vallják a' kiket úgy tartott házában
 Mint maga gyermekit, kivált árvaságban
 Kik estek, 's jutottak Éorúlt állapotban,
 Meg-nem fogyatkoztak atyafiságában.
 De Éerette nálla alább tétetteket,
 Ha nem tarthatták-is hozzá vérfégeket;
 Kik mint érdemlették, meg-becsülte őket,
 Uri, Fő, Nemesi, és a' köz Rendeket.
 Szerette Istennek vitézkedő Házát,
 Gyakorta fájlalván annak bajos harczát,
 Látta hogy e' világ úgy tarttja mint vázzát,
 Kéz volt mint jó Anya meg-nyitni tárházát:
 A' mint hogy fokakat ez harczban meg-tartott,
 Nagy tehetségével úgy meg-bátorított,
 Hogy a' kiket hol egy, hol más gonof bántott,
 Azoknak e' világ semmit nem árthatott.
 Sokakat, hogy bátrak legyenek, meg-intett,
 Igaz vallásokban meg-is erősitett,
 Némellyeket azon hitre édesített;
 Csuda, hogy egy *Affony* ennyire mehetett.

Szerette az Isten méltatlan Szolgait,
 Kiket e' rosz világ úgy tart mint csúfjait;
 Kik azt érdemlették, mint édes Attyait
 Ugy tartotta, 's vötte mint Atyafiait.
 Christusnak lábait gyakran mosogatta,
 Midőn Szolgainak szükségeket látta;
 Hogy e' földön Christus azokban jár, tudta,
 Azért szükségben éltette 's táplálta:
 Emlekezvén Christus mit mond bezedében,
 Hogy egy pohar vizet ha ki ő nevében
 Prófétának adánd, fel-lez írva mennyben,
 'S jutalmat érte vézen nagy mértékben.
 E' nagy Uri *Affony* nem-csak vizét adta,
 Hanem kenyerét-is ötte sok Próféta;
 Söt kincsét-is arra ki-adni nem fénta,
 Hogy a' Prófétáknak sokasodgyék fájma.
 Tudós jó Ifjakat mind más Országokban,
 Hol a' tudományok vannak virágjában,
 Küldött, hogy meg-jöven annál hasznosabban
 Szolgáljanak Isten 's a' maga házában.
 Mind ha kiket maga egészen nem küldött,
 Azoknak-is sokszor nagy segítséggel lött;
 Mind itt sok Skólákban nagy jó teteményt tött,
 Mellyért Nagy *Pátróna* nevet érdemlett 's vött.
 Szerette azokat kiket más meg-útált,
 Hogy ügyeket fénnya 's fel-vegye kevés vált;
 Ő pedig az ilyen jó tételre ki-vált,
 Az ő árnyékában sok fegény nyugva hált.
 Ha ki meg-kereste el-nyomott ügyében,
Instáló levelét adhatta kezében,
 Jó válfaja lézen, vólt olly reménségben:
 Sok árva, sok özvegy, lehet tanú ebben.
 Tanúk sok Fiai e' romlott Hazának,
 Kik fokkal tartoznak e' nagy jó Anyának:
 Tanúk sok seregi a' nyomorúltaknak,
 Kik hasznával éltek alamisnájának.

Eddig

Eddig' talám elég Tanúi lennének
 Ez Ur *Affony* ritka 's nagy kegyességének;
 De nem vetett még itt Isten határt ennek,
 Tovább vitte benne erejét Lelkének.
 Mellynek munkája vólt, hogy esmérven magát,
 Nagy Méltóságban-is alázatóságát
 Mutatná, nem dolyfös fel-fuvalkotságát,
 Mint méz minden jókkal kelletttené magát.
 Azon Lélek által vitettetett arra,
 Indulatit hogy ne bocsássa fájára,
 Teste vágyódását fogja zabolára,
 Ne legyenek azok lelke ártalmára.
 Kiket rendbe venni igen nagy mesterség,
 'S a' természetet meg-haladó bölcsesség,
 Mivel magával azt hozta a' vesetség,
 Hogy test arra vágyjon a' mi rosz 's fesletség.
 Kivált hol a' testnek kényesen tartása
 Vagyon, 's külső jókkal meg-hizakodása;
 Az indulatoknak szabadabb járása
 Van ott, 's zabolátlan félllyel nyargalása.
 De ez Uri *Affony* noha minden jóknak
 Bölégében vólna, test kívánságinak
 Nem engedte czélon hogy kívül járjanak,
 Ő parancsolt, nem ő vólt rabja azoknak.
 Honnét CLÁRA nevét mint kerekség adta,
 Tízta életével azt bizonyította:
 Fesletségtől nem csak magát tartóztatta;
 De annak hírét-is másokban útálta.
 Orczáján-is látzott a' fémérmetség,
 Melly az *Affonyok*ban egyik nagy ékeség:
 Maga viselésben nem vólt illetlenség,
 Hanem merő azon becsület 's tisztesség.
 Ezek felett lehet méltó dicsérete,
 Hogy házasság dolgát mint Isten rendelte,
 Annak fént törvényét híven meg-örizte,
 Férjéhez hűséggel lelkét kötelezte.

Kit-is

Kit-is a' miolta véle egy testé lött,
 Az iránt is olyan áldást 's kegyelmet vött,
 Hogy *Férjét* mint kincset *Éivében* úgy bé-tött,
 Minden kívánsági czélja egyedül lött:
 Honnét *Méltóságos Férjét* úgy tartotta,
 Mint *Emének* fényét, 's hozzá meg-mutatta
 Tökéletességét, 's mint dolog kívánta
 Becsülni, egyfelmind *Éeretni*-is tudta.
 Ha mikor *Férjének* nyavalyája esett,
 Csuda a' mennyire rajta esekedett,
 Mindgyárt orvosolta, 's mindent el-követett,
 A' mivel *Éerelmes Férjén* könnyíthetett:
 Sok éjjeli álma meg-*Éaka*ztásával
 Vigyázott reája, gyakor *Írásával*
 Áztatta orczáját, 's könyhúllatásokkal
 Szemeit; de látta nem haznál azokkal:
 Azért hathatósabb orvossághoz kezdett,
 Böjttel eméztette magát, 's úgy könyörgött,
 Istennek érette fok áldozatott tött,
 'S meg-nem *Éünt* mind addig, míg *viga*ztalást vött.
 Istentől mindenkor azt kérte 's kívánta,
 (: Mint magam *Éájából* hallottam gyakorta :)
Férjének életét nyújtsa több napokra
 Mint magáét, hogy ne jusson árvaságra.
 Hüségével együtt engedelmeisége
 Ritka példájú volt, 's mindenre kézfége:
 A' mit *Férje* akart, attól nagy függése,
 Minden jó dolgokban véle egyezése.
 Mind ezeken kívül nagy volt okosága,
 Nemes elméjének *serény* gyorsasága,
 Nagy vigyázása, és *Éorgalmato*sága,
 Mellyekben látzott jó Gazda-*ÁÉÉonysága*:
 Attól volt, *Udvarát* hogy tartotta rendben,
 Magzatit nevelte *Éoros* fenytékben,
 Mint rendekhez illet *Uri* erkölcsökben,
 'S hol *Éükség* kívánta, maga volt mindenben.

Nem úgy mint van fok *Ur ÁÉÉonyoknak* dolga,
 Kik ha nagy *Rendük*-is, elméjek ostoba,
 Nincs *GazdaÉÉonyságok*, csak test bújasága
Vésti őket, 's ronttya annak túnyasága.
 De ez *Ur ÁÉÉonyban* akárki fel-lelte
 Azt, mint bölcs *Salamon* kérdésben fel-tötte,
Serény gyors ÁÉÉonynak Éerét ki tehet?
 A' nagy boldogságát ez életnek vötte:
 Mert annak árra a' *Kárbunkulusokat*
Fellyül mülja fokkal drága *Gyémántokat*,
 Bár valaki böven bírja-is azokat,
 Nagyobb egy *ÁÉÉonyban* ha talált illy jókat.
 E' boldogsága volt nagy *Gróf BÁNFI GYÖRGYnek*,
 Mert drága *Virtusit* tudta *Hitefének*,
 Azért koronája 's dízi volt fejének,
 A' mint tanítása tarttya azon *Bölcsnek*:
 Szemeinek méltán volt gyönyörűsége,
 Szívét vidámító öröm tellyesége,
 Ki-terjedt *Házának* fénye 's ékesége,
 Minden kívánsági határa és vége.
 Ennyi ékeségit ha ki meg-gondolja
 Ez *Uri ÁÉÉonynak*, méltó hogy tsudálja;
ÁÉÉonyok Virtusit ha olvassa 's hallja,
Góff BETLEN CLÁRÁban egyedül taálja.
 Ditséri az *Írás Sárának* *Éépségét*,
Férjéhez mutatott engedelmeffégét;
Rebeka *Emérmes* 's *tízta* *Éüzességét*;
Rákel ékes voltát, és nagy kedveffégét;
Déborának *Férjfiúi* erőffégét;
Sébai Királyné ÁÉÉony bölcsességét;
Esther *Nemzetének* *Éolgáló* kézfégét;
Ersébeth, *Lydia*, 's *Anna* kegyeffégét:
 Kiknek példajokat *Éivében* bé-nyomta,
 Azok *Leányának* magát meg-mutatta,
 Ditsért *Virtusokkal* őket ábrázolta,
 Követte azokban, ha meg-nem haladta,

Szorgalmatos úgy volt fokakban mint *Mártha*
 Minthogy hivatala azt meg-is kívánta,
 Hogy *Máriával* a' jobb részt választotta,
 Volt a' *Égényekhez* irgalmas *Tábita*,
 Külső históriák a' mit tanítanak,
 'S jeles *Affonyokról* dicsérettel irnak,
 Világos *Tüköre* 's *Példája* azoknak
 Személyében meg-volt ez egy *Ur Affonynak*.
 Meg-haladta ékes *Cypriát* *Éépséggel*,
 Igaz *Penelopét* követte *hűséggel*,
Thémistót el-érte *Éémérmetességgel*,
 Hires *Lucretiát* tisztá *Éüzességgel*:
 Birt okosságával *Artemisiának*,
 Ki *Tanátsoffa* volt nagy *Xerxes* Királynak;
 Böltseféggben mássa volt *Olympiásnak*,
 Sok dolgokat viselt Nagy *Sándor* Annyának.
 Mivel pedig Isten illy ajándékokkal
 Szerette ez *Uri Affonyt* ennyi jókkal
 'S lelkében tündöklő drága *Virtusokkal*,
 Nevelte azokat külső áldásokkal.
 Mert nagy kincset adott *Néki* 's gazdagságot,
 Ki-terjedett *Uri* alkalmatosságot,
Erdély 's *Magyar Országokban* olly józágot,
 Hogy *Férjével* együtt birna majd orzágot;
 E' felett meg-rakta, mint tegzet nyilakkal,
 Méltóságos Házát *Grófi* magzatokkal,
 Mint termő *Olaj-fát* zöldellő ágakkal
 Terjesztette, 's gyümölcsöztette azokkal,
 Mint Isten áldásúl tötte az írásban,
 Méhe termékeny volt, hogy *Éülne* gyakrabban,
 Mint fok Anyák, rajit hozta feles *Éámban*,
 Mind együtt kik éltek voltak *tizen-hárman*.
 Ékes *Bánfi Kata* volt első *Éülötte*,
 (: *Vessélény István* *Ur* kit *Társúl* *Éerete* :)
 Az után *Éép* 's kegyes *Bánfi Annát* *Éülte*,
 (: Ezt *Gróf Székely Ádám* *Házastársúl* vötte :

De nem

De nem fokáig volt velle kívánt élte;
 Mert éretlen első magzattyát hogy *Éülte*,
 Virágzó korában halál le-metfette,
 Férje kebeléből hirtelen ki-vötte :)
 Harmadik rajzattya volt *Bánfi Diénes*,
 Ki, mint neve hozta, elméjével fényes,
 Istentől vött *Uri Virtusokkal* tellyes,
 Kikért Szüléinek lött-is igen kedves:
 Attya nevére, *György* negyedik magzattya,
 Kinek kedvesb mint *Gyöngy* jóra indulattya:
 Szám *Éerint* ötödik lött *Bánfi Mária*,
 Kiben *Éépség* 's jóság magát kívántattya:
 Hatodik, ártatlan *Bánfi Ferencz* vala,
 Ki gyermeki gyenge korában meg-hala:
 Született hetedik rendben *Bánfi Clára*,
 Lött-is Szüléinek nagy vidámságokra:
Christina *Éép* nevet a' nyolczadik vötte,
 Kiben *Christus* drága ajándékot tötte:
 Kilenczediknek lött *Bánfi Gergely* neve,
 Kit Isten tsak hamar világból ki-véve:
 Tizedik a' *Éámban* *Éép Bánfi Susánna*,
 Kit mint *liliumot* mind Attya mind Anya
 Ugy kedveltek: tizenegyedik lött *Éva*,
 Kit kevés nap múlva Isten mennybe hiva:
 Tizenkettődik *Éám* tölt *Jósef* *Urfival*,
 Kit magának kívánt Isten hamarsággal:
 Végre a' *Éám* bé-tölt *Bánfi Borbálával*,
 Ki *Éületett* maga 's Anya halálával.
 Váltak ezek kívül *három* unokái
 E' nagy *Olaj-fának* killyebb nyúlt ágai,
Bánfi Kata 's *Anna* *Affonyok* rajai;
 De jaj! azok-is már halálnak rabjai.
 Kiket nem fokára maga-is követett,
 Minekutánna illy nagyra nevedett,
 Zöldellő ágakkal éig emelkedett,
 Gyümölcs hozásában tovább nem mehetett.

Ugyan-is határa van minden dolgoknak:

Míg gyönyörűsége tart a' meleg Nyárnak,
Gyümölcsöznek a' fák, ágakkal újulnak;
De a' mord borzas Tél véget vét azoknak.

Ez Élő Fának-is volt kívánt ideje,

Mellyben gyümölcsseit bőféggel termette;
De jaj! következék nem vártt komor Tele,
'S hirtelen indúla gonoszok vad fele.

Kiknek keménysége zöltségét hervasztá,
Ki-terjedt ágait le-fegdelé 's rontá,
Minden nyersségét végre ki-fáraztá,
És így gyökereitől fogva ki-fakasztá.

Indúla elsőben e' nehéz időnek

Szélveze 's egyben zürt háborúja ennek;
Sűrű fetét felhők az után jövének,
Sok gonosz árjai kikből eredének.

Azok ez Ur Affonyt sűrűn ostromlották,
Fogyatták naponként, 's végre meg-is birták,
Elméjét bánattal búval fáraztották,
Eméztették testét, 's koporsóban zárták.

Volt búfúlásnak elégséges oka,

Sok gondolkodásra nagy matériája
Mind e' romlott Haza forúlt állapottya,
Mind maga házának nagy meg-hanyatlása:

Mert el-puhtúlását jóféginak látta,

Sok és nagy kárait gyakorta fájlalta;
De a' mi fájdalmat inkább ujjíttotta,
Volt, Ép gyermekinek bokrossan lött hólta.

Bánatit követte fullyos nyavalyája,

Melly, utólsó terhét még mikor hordozta,
Ágyékát és méhét keménységgel fogta,
'S vére meg-vezése erejét fogyatta.

Nem lévén fülésnek még rendes ideje,

Minthogy a' fájdalomnak füllya meg-elözte,
Méhének gyümölcsét éretlenül fülte,
Szülését halállal meg-is pecsételte:

Mellyre jó eleve magát készítette,

Szülése előtt-is gyakran emlegette
Halálát; de inkább hogy terhét le-tötte,
Bizonyoson meg-hal, tudta, meg-esmérte.

Sokszor mondta: *im mint fáradnak kezeim,*

Mint fogynak mind külső mind belső részeim,
Hervadnak naponként 's bádgyadnak tetemim,
Látom rothadásra készülnék tagaim!

Lelkében volt olly nagy *resolutio*val,

Hogy noha küzködnék halál fájdalomival,
Férje 's gyermekibez buzgó indulattal,
Meg-gyözné azokat hittel mindazáltal.

Életét világban méltán kívánhatta,

Azt magán kívül-is sok Éiv óhajtottá;
De Isten tetkezésén lelkét meg-nyugtatta,
Annak ki azt adta híven ajánlotta.

Csak idegen helyen ne történék hólta

Maga házán kívül, azt ugyan kívánta;
De Isteni végzés másképen akarta,
Hol el-jegyeztetett, ott meg-is nyugtatta:

Midőn ezer hét-fáz hat eftendő folyna,

Élte harmincz kilencz eftendőkre jutna,
Házassága huszon harmadikban járna,
Segesvárt mulván-ki Bőjtelő havába.

E' nagy Uri Affony éltét így végezte,

Melly Férjének Éivét méllyen meg-sebhetete,
Gyermekeit siralmas gyászban öltöztette,
'S minden jó lelkeknek fájdalmát nevelte;

De sok *Virtusokkal* tündökölvén lelke,

Kiknek az halál-is véget nem vethete;
Ha porrá lézen-is porból formált teste,
Hogy örökké éljen magának azt nyerte;

Minthogy a' ki úgy élt mint Ő, hogy meg-haljon

Nem lehet, bár e' rosz világból ki-múljon;
Mert az halhatatlan életére vagyon,
Hogy emlekezetben örökké maradgyon.

Azért nagy Ur *Akfony!* jóllehet ki-múltál
Ollykor, több idökre mikor méltó vóltál,
Szép fámmal rajidban Istenhez bocsáttál,
| Hatod magaddal most sírban bé-fállottál:
Méltó vagy, örökké élj Uri Férjedben,
Élj nagyra menendö *bét Csemetéidben,*
Élj nagy méltósággal fénlö *Nemzetedben,*
Élj a' *termékettöl vött ékecséidben!*
De méltó vagy hogy élj *drága Virtusidban,*
Kiket a' *kegyelem Beléd tött nagy fámban,*
Élj *ób kegyes Lélek!* nagy buzgóságodban,
Élj igaz hitednek holtig vallásában!
Élj Isten *Éavára* figyelmezésedben!
Kit mint drága kincset tartottál nagy becsben,
Élj idveség titkát értö nagy elmédben,
Élj Isten házához való hiveségedben!
Élj drága illatok füstölgö *Oltára,*
Élj Christus *Éolgait* betsüllö *jó Anya*
Azoknak éltetö segítő *Dajkája,*
Élj fok *Éegényeknek* gazdag 's bö *Tárbáza!*
Élj *ritka Példája* a' tiszta életnek
Házasság törvényét nem sértö hűségnek,
Élj *Tüköre* *Éelid* engedelmezségnek
Alázatosságnak és nagy emberiségnek!
Élj Istennek így el-készített *Hajléka!*
'S ennyi *Éentségekkel* ékesült *Temploma!*
Nagy Méltóságú Gróf Akfony BETLEN CLÁRA
Élj, Élj! minden lélek *Ament* mondgyon arra.

K O L O S V Á R A T T,

Nyomtatta Telegdi Pap Samuel, 1706. Éét.

